

راهنمای درمانگاهی بیماری های تنفسی اسب های مسابقه

تألیف : دکتر اشکان فراهی

دامپزشک - کارشناس بیمه در زمینه بیمه اسب های مسابقه

دکتر امیرعلی رئیسی

متخصص رادیولوژی دامپزشکی - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی

واحد کرج

یکی از دستگاه‌هایی که بیشترین و شایعترین بیماری‌ها را در اسب بروز می‌دهد دستگاه تنفسی است و علامت اصلی که به دامپزشک گزارش می‌شود سرفه است. پژوهش‌های اختصاصی که روی دستگاه تنفسی اسب‌ها از سال ۱۹۷۰ میلادی انجام شده نشان می‌دهد که عوامل اتیولوژیکی بسیاری از جمله ویروس‌ها، باکتری‌ها و حتی عوامل مدیریتی و شرایط نگهداری در بروز بیماری‌های تنفسی دخالت دارند. در بررسی و ارزیابی بیماری‌های تنفسی باید به این نکات دقت نمود:

۱. ناحیه مبتلا: قسمت فوقانی یا تحتانی دستگاه تنفسی.

۲. شدت ابتلا: میزان و حدت بیماری و اثر آن روی عمل قسمت‌های مختلف دستگاه تنفسی.

۳. علت ابتلا: بررسی علت بیماری و اتیولوژی آن.

بررسی نکات فوق لازمه اخذ یک تاریخچه دقیق و معاینه کامل با ابزار و وسایل تشخیصی می‌باشد.

تاریخچه:

سن و نژاد اسب

تعداد اسب‌های بیمار

مدت بیماری - تعداد روزهایی که اسب دچار حالت حاد یا مزمن شده است.

علائمی که بوسیله مالک یا مربی دیده شده است.

وضعیت واکسیناسیون (مخصوصاً آنفولانزا)

وضعیت بیماری تنفسی در اسب‌های مجاور (نظیر باشگاه‌های

سوارکاری یا میادین اسبدوانی)

پیشگفتار

دستگاه تنفس سالم در اسب‌های مسابقه یکی موارد شایستگی و برتری این اسب‌ها برای کسب عناوین در مسابقات اسبدوانی است. بیماری‌های دستگاه تنفسی اسب‌ها بسیار گسترده بوده و تنوع زیادی دارد. در این کتاب سعی شده است بیماری‌های مهم تنفسی اسب‌های مسابقه‌ای از جنبه درمانگاهی توضیح داده شود به نحوی که دامپزشک بتواند بیماری را سریعتر تشخیص داده و با انتخاب درمان مناسب در جهت رفع بیماری اقدام کند. بیماری‌های توضیح داده شده حدود ۹۹٪ بیماری‌های اسب‌های مسابقه را پوشش می‌دهد و سعی شده است با توجه به ابزار و وسایل موجود در نزد دامپزشکان، تشخیص و درمان انجام شود. امیدوارم این کتاب مورد استفاده همکاران و دانشجویان دامپزشکی قرار گیرد و بسیار خوشحال خواهیم شد، اگر ایرادها و کاستی‌ها را به اینجانب انتقال دهند.

۴۴.....	درمان
۴۵.....	ادم مجاری تنفسی
۴۵.....	علائم بالینی
۴۵.....	تشخیص
۴۵.....	درمان

خونریزی ریوی در اثر ورزش

۴۶ (E.I.P.H) یا (Exercise-Induced pulmonary Haemorrhage).....	
۴۶.....	تشخیص
۴۷.....	درمان و پیشگیری
۴۷.....	پیش آگهی
۴۸.....	پورپورا هموراژیک (Purpura haemorrhagica)
۴۸.....	تاریخچه
۴۸.....	علائم بالینی
۴۸.....	الف) نوع سبک یا معمولی
۴۹.....	ب) نوع شدید یا سنگین
۴۹.....	تشخیص
۵۰.....	تشخیص تفریقی
۵۰.....	علائم کالبد گشائی
۵۰.....	درمان
۵۱.....	پیش آگهی
۵۲.....	منابع

- ۳۷.....پیش اکهپی
- ۳۷.....عفونت کریپتوکوکی دستگاه تنفسی
- ۳۸.....تشخیص
- ۳۸.....درمان و پیش اکهپی
- ۳۸.....پنومونی استنشاقی
- ۳۸.....علل پنومونی استنشاقی
- ۳۸.....علل دیگر
- ۳۹.....علائم بالینی
- ۳۹.....تشخیص
- ۳۹.....درمان
- ۳۹.....پیش اکهپی
- ۴۰.....عوارض استنشاق دود
- ۴۰.....درمان
- ۴۱.....پلوریت(التهاب پرده جنب)
- ۴۱.....علائم بالینی
- ۴۱.....تشخیص
- ۴۲.....تکنیک‌های تشخیصی
- ۴۲.....درمان
- ۴۲.....پیش اکهپی
- ۴۲.....هموتوراکس(وجود خون در قفسه سینه)
- ۴۲.....تشخیص
- ۴۲.....درمان
- ۴۲.....پیش اکهپی
- ۴۲.....پنوموتوراکس(وجود هوا در قفسه سینه)
- ۴۴.....علائم بالینی
- ۴۴.....تشخیص

۲۹.....	علائم بالینی.....
۲۹.....	علائم بالینی در بیماران مزمن.....
۲۹.....	علائم بالینی در بیماران تحت حاد.....
۳۰.....	علائم بالینی در بیماران حاد.....
۳۰.....	تکنیک‌های تشخیصی.....
۳۰.....	تشخیص.....
۳۱.....	تشخیص تفریقی.....
۳۱.....	درمان.....
۳۲.....	پیش آگهی.....
۳۳.....	پیشگیری.....
۳۳.....	بیماری‌های انگلی دستگاه تنفسی.....
۳۳.....	علائم بالینی.....
۳۴.....	تشخیص.....
۳۴.....	درمان.....
۳۴.....	پیش آگهی.....
۳۵.....	کره‌ها - پاراسکاریس اکوروم (Parascaris equorum).....
۳۵.....	علائم بالینی.....
۳۵.....	فرم تنفسی.....
۳۵.....	تشخیص.....
۳۵.....	درمان.....
۳۶.....	پیشگیری.....
۳۶.....	عفونتهای قارچی دستگاه تنفسی.....
۳۶.....	علائم بالینی.....
۳۷.....	کالبد گشایی.....
۳۷.....	تشخیص.....
۳۷.....	درمان.....

- ۲۰..... تشخیص تفریقی
- ۲۰..... درمان
- ۲۱..... پیش آگهی
- ۲۱..... برونشیت مزمن
- ۲۱..... علائم بالینی
- ۲۱..... درمان
- ۲۲..... پیش آگهی

گورم یا عفونت با استرپتوکوکوس اکوئی

- ۲۲..... (Strangles or Streptococcus Equi)
- ۲۲..... علائم بالینی
- ۲۲..... مرحله اولیه
- ۲۳..... مرحله ثانویه
- ۲۳..... تشخیص
- ۲۴..... درمان
- ۲۴..... پیش آگهی
- ۲۵..... پیشگیری
- ۲۵..... آبسه‌های داخلی
- ۲۶..... علائم بالینی
- ۲۶..... تشخیص
- ۲۶..... آبسه‌های سینه‌ای
- ۲۷..... آبسه‌های شکمی
- ۲۷..... تشخیص تفریقی
- ۲۷..... درمان
- ۲۷..... پیش آگهی
- ۲۸..... پیشگیری
- ۲۸..... بیماری‌های آلرژیک دستگاه تنفسی COPD

- تشخیص ۱۲
- درمان ۱۲
- پیش آگهی ۱۲
- پیشگیری ۱۳
- ابتلا به EHV-2 ۱۳
- رینوویروس ۱۴
- علائم بالینی ۱۴
- تشخیص ۱۴
- تشخیص تفریقی ۱۴
- درمان ۱۵
- پیش آگهی ۱۵
- پیشگیری ۱۵
- آدنو ویروس ۱۵
- علائم بالینی ۱۶
- تشخیص ۱۶
- یافته‌های کالبدگشایی ۱۶
- درمان ۱۶
- پیش آگهی ۱۷
- پیشگیری ۱۷
- پیکورناویروس ۴۴۴۲/۷۵ ۱۷
- بیماری‌های باکتریایی دستگاه تنفسی ۱۷
- پنومونی باکتریایی ۱۸
- تاریخچه ۱۹
- علائم بالینی ۱۹
- تشخیص ۲۰

فهرست

- پیشگفتار ۱
- تاریخچه ۲
- معاینات بالینی ۳
- روش‌های کمکی برای تشخیص ۳
- سبب شناسی (اتیولوژی) ۴
- اصول درمان ۴
- بیماری‌های ویروسی دستگاه تنفسی ۴
- آنفلوآنزای اسب ۵
- علائم بالینی ۵
- تشخیص ۶
- تشخیص تفریقی ۶
- درمان ۶
- پیش‌آگهی ۶
- پیشگیری ۷
- هرپس ویروس اسب ۸
- نوع تنفسی ۹
- علائم بالینی ۱۰
- تشخیص ۱۰
- تشخیص تفریقی ۱۰
- درمان ۱۰
- پیش‌آگهی ۱۰
- بیماری عصبی (تحت تیپ ۱) ۱۱
- علائم بالینی ۱۱
- احتباس ادراری ۱۲

تقدیم به :

پدر و مادر مهربانم که هر چه دارم مدیون زحمات
دلسوزانه ایشان هستم.

همسر عزیزم «دکتر نسرین نورانی» که همواره
از حمایت‌های بی دریغش برخوردار بوده‌ام

بهترین معلم زندگی‌ام «مرحومه لوئیز الیزابت لیلین
فیروز» که اسب‌های ایران زمین را ارج نهاد و من از
ایشان درس استواری و سخت‌کوشی و اعتماد به نفس
آموختم.

دکتر اشکان فراهی